

Jobbágy Károly

Tigrisek lázadása

Xuan Dieu vietnámi költőtársarának

Ma áll a vert-vas ketrec feketén;
benne ezüstös lábú asztalok,
egy furcsa polc s vakító lámpafény;

aiatta csizmás selyemingbe bújt
idomító csergette ostorát,
mikor az első tigris bevonult.

Helyére ült s mint óriásra nőtt
maeska, a talpát nyalta szeliden.
— Mosakodott a közönség előtt, —

A másik is felugrott könnyedén
s a harmadik . . . a negyedik ugyan
keresgelt még a helyek közt (szegény),
az ötödik szép, fiatal, nyúlánk

— csak állt a rácsok alján és dühödt
szemmel tekintett az ostorra . . . ránk . . .
mordult néhányszor, de ő is felült.

— Szúrós szaguk minden zugot bejárt,
keletiesen jajgatott a kürt.

A hatodik az alagúton át
ahogy bejött, a fénytől megridát
és felhorkanva mutatta fogát.

És kezdődött a játék,

Mint lövés

csattant az ostor — minden néma volt —
kemény szavak röpködtek, mint a kés.

1.

S lassan — behúzott farkokkal ugyan
a polcra lépett egy királyi vad
és a tetőn megállt bizonytalan.

2.

Szemben véle meg a következő
ugyanúgy ott állt, türelmetlenül.
A harmadikat hajszolták elő.

3.

Az vontatottan és kelleltenül
egy lépcsőfokkal lejjebb megmeredt
és nyugtalanul tekintett körül.

4.

A negyedik már nem ellenkezett,
leszegett fejével sompolygott oda,
ahova bottal mutattak helyet,

5.

az ötödik . . .

— megint ő — Ifjúság!
nem mozdult. Ostor csattant oldalán,
csak fűjt néhányat és maradt tovább.

Egy újabb ütés. Úvöltött nagyot,
a földre szökken, ugráshoz feszült
de pofájába új csapást kapott;

hörögött, vicsorgott, két lábára állt,
egy mancsával a vékony rácsra dőlt,
veszeten karmolt, nem hagyta magát.

Az idomító vasrudat fogott,
az orrát verte . . . De helyükön lám
felhördültek a drága rokonok,

leugrálva a polcokról, dühvel
közelítettek az ember felé.
az szűrt és döfte önmagától el

a lázadókat, míg egy izgatott
hang kiabált a mikrofonba, hogy:
„Zenét! Zenét!” . . . víztömlő . . . vasrudak . . .

mind készen álltak, mind leverni kész
e fellobbant, gyönyörű lázadást,
e mélyből fakadt, forró zendülést.

És én akkor már nem bírtam tovább,
a könnyeimet gyűrtem, de minek?
Nem is szégyeltem, ha akárki lát.

Ne vessetek meg! Bár ember vagyok,
de most felbolydult tudatom
a tigris mellett állt, kiáltozott.

Hogy segitettem volna neki én,
bicskával . . . Gyerünk! Mert meghalni jobb,
mint rabként élni e rongy földtekén.

Ugy kell! Széttépni minden zsarnokot!
Van értelme születni csak ezért,
hogy polcra mássz, mint macskák, kucvaszok?

Óriás ketrec körben a világ,
hol legyűrt népek megriadt hada
ugrál és játszik torz komédiát.

Ó tigris! Drága testvér! Összevert
édes barátom, ösztön rokonom,
kinek dühéből lázadásra telt,
— ne hagyj magad! Ha már olyan bolond
az ember sok helyt, hogy hagyja magát
s remeg a korbács ha feléje ront.

Dölve a ketrec rácsainak, így . . .
így támadásba menni szebb dolog,
mint megjuhodva kérni valamit . . .

S már nem is láttam azt, hogy helyreállt
a „régí rend” s a lépcsős polcokon
ott fent, a büszke, vad királyi párt,

Csak azt láttam a szünetben, ahogy
etették őket s ő, a l á z a d ó
egy falat húsert hogyan vinnnyogott;
hogy csapott le a lócombra, hogyan
marcangolta — de éhes lehetett —
raò volt, ön-gyomra vas béklyóiban.

Hát e z é r t volt a meghunyászkodás?
Hat így hült le a percnvi örület?
— Megérteltem vad társam, megbocsáss,
így van ez s nálad másként nem lehet.

De én, az Ember, nem nyugszom meg így
s idezve népek forradalmait,
elkepezelem a szép győzelmeket.